

Trhla brv povzročila smrt. V Stopah med Zagorjem ob Savi in Lokami stoji Giomerijeva hiša ob glavni cesti, kjer teče potok Medija. Pred nekaj leti si je zgradil delavec Jarutovec onkraj Medije hišo in je premostil omenjeni potok z brvjo, da je mogel do hiše. Ko je šla po tej brvi 53 letna Ana, žena posestnika Josipa Giomerija, se je trhla brv prelomila, žena je padla z glavo v vodo in obležala nezavestna. Ponesrečno je opazil neki kolesar in poklical pomoč, a je bilo že prepozno, ker so bile povzročile prehude poškodbe smrt.

Pred nastopom kazni padel s češnje in se ubil. Alojzij Vidgaj, 32 letni posestnikov sin s Primskovega na Gorenjskem, je bil obsojen na štiri mesece, ker je hranil doma modele za ponarejanje kovancev. Te dni bi bil moral nastopiti kaznen. Pred odhodom v zapor se je hotel pošteno najesti domačih češenj. Splezal je na visoko češnjevo drevo, stopil preveč ob rob veje, ki se je odčesnila in Lojze je priletel tako nesrečno na tla, da je kmalu po padcu umrl.

Huda nesreča z motornim kolesom. Na motornem kolesu se je vračala trojica iz Kranja v noči proti Ljubljani. Navzdol od Kranja so se peljali z mrtvim motorjem, ko je pa med potjo vžgal vozač motor, je prevrnil sunek kolo in so se vsi trije zakotalili po tleh. Najhujše poškodbe je dobil Viktor P. Pretresel si je možgane ter dobil še druge nevarne poškodbe. Amerikanec Vergil K. si je zlomil ključnico, levo nogo in se potolkel po glavi. Vladimir B., ki je sedel v prikolici, je odnesel zdravo kožo. Ponesrečencem so takoj prihiteli na pomoč stražniki in jih potegnili izpod motornega kolesa. Kljub hudim poškodbam se ni nihče onesvestil. Amerikanec se je najprej prepričal, če ima še denar, ki ga je nosil s seboj. Bilo ga je nič manj kot 70.000 din v ameriški valuti. Ponesrečenima je nudil prvo pomoč zdravnik v Kranju, nakar so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico in je stanje Viktorja P. zelo resno.

Pretresovanje obsežnega naseľjevanja Alaske

Alaska s svojim velikim naravnim bogastvom bi lahko vzdrževala prebivalstvo, mnogokrat večje od sedanjega. Ozemlje obsega petino Združenih držav, all leta 1930 je prebivalstvo znašalo komaj 60.000 ljudi, na pol belokožcev in na pol Indijancev. Finsko, Norveško in švedsko, ki so v isti zemljepisni širini in imajo več ali manj enako podnebje, pa so skupaj manjše kot Alaske, vzdržujejo skupno prebivalstvo skoraj 13 milijonov duš. Nasproti prevladujočemu naziranju mnogi deli Alaske, zlasti ob obali, imajo zmerno podnebje. Toplomer redko pada pod ničlo in poleti gre gor do 80 stopinj. Dežja je polno. Vse trdnjše zelenjave in žitarice, razen ko-

V mrežah greha

19.

Štefan je sončnega aprilskega jutra prvič zagledal Ellington, pristno novoangleško mesto. Jetnišnica je stala zunaj mesta. Imela je moški in ženski oddelek. Stene visokih poslopij so bile obraščene z bršljanom. Okrog poslopij so bile lepo urejene cvetlične grede. Od zunaj je vse bilo bolj podobno kaki visoki šoli kakor pa jetnišnici. Šele na hodniku se je Štefan zavedel, da je v jetnišnici, ko je zagledal pred seboj kakih pet metrov visoka zamrežena vrata. Ko je v spremstvu detektiva, ki ga je pripeljal iz Piker-tona, dospel do vrat, jih je vratar odprl in ju spustil noter. Detektiv je Štefanu snel verigo in mu prožil roko.

»Z Bogom, Štefan!«

»Z Bogom!« je odvrnil jetnik s tresočim glasom.

Težka vrata so se z zamoklim ropotom zaprla. V tem ropotu je bilo nekaj groznega. Štefan se je stresel.

»Jezus! Moj Jezus!« je vzdihnil. Iz oči so mu pri-vrele solze.

Stražnik ga je peljal v kopalnico. Tam se je moral sleči, skopati in si obleči jetniško obleko. Nato so ga slikali. Potem je prišel zdravnik in ga preiskal. Za zdravnikom pa je prišel nadzornik ječe in mu je stavil več vprašanj. Odgovore si je zabeležil v svojo knjižo.

Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepčevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobijo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

JAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJI

178

Dva častnika utonila v Cerkniskem jezeru. V znamenitem Cerkniskem jezeru sta od prevrata utonila le dva človeka. Zadnje dni pa je zahtevalo izredno naraslo jezero kar dve žrtvi. V Cerknico sta se pripeljala z avtomobilom prijatelja: poročnik Božo Nikolič in podporočnik Gjuro Devetak, oba iz Šabca v Srbiji. Častnika sta obiskala Cerknico, da bi videla zalito jezero in da bi se v njem okopala. Na jezero sta se peljala v avtomobilu do Goričice, kjer sta se šla kopat s šoferjem vred. Za Goričico so dobili težek čoln, v katerem so se prerinili okoli otočka proti mostu na Sipu. Tam so šli vsi trije na plitvo v vodo. Kopalci so videli skraja vse tri, nenadoma pa je zginil Devetak in za njim Nikolič. Šofer častnikoma ni mogel pomagati s pretežkim čolnom. Častnika sta utonila pred očmi kopalcev in prestrašenega šoferja. Kako je prišlo do nesreče, ni moči točno ugotoviti. Nikolič je bil dober plavalec, domnevajo pa, da Devetak ni znal ali pa

je le slab znal plavati. Ko so šli v vodo, so bili na plitvini, potem pa so hoteli priti do čolna. Tam mimo ravno teče jezerska struga. Devetaku je na robu struge, za katero ni bil vedel, najbrž zmanjkalo tal. Pri tem se je seveda skoraj gotovo ustrašil; prijel ga je krč in šel je pod vodo. Oprijel se je Nikoliča, ki je plaval vznak, za noge ter v smrtnem boju potegnil še njega za seboj na dno. Trupli so kmalu našli, ju prepeljali v Ljubljano in od tam v rojstni kraj Šabac.

POŽARI

Posestnik Vinko Ribič iz Grajene pri Ptujju poseda na samem stoječo viničarijo v Krčevini, občina Grajena pri Ptujju. V viničariji je stanoval viničar Franc Zajc z ženo in šestletnim otrokom. Dne 5. julija kmalu po polnoči je zbudilo viničarja iz trdega spanja sumljivo prasketanje. Ko je šel pogledat, je videl gospodarsko poslopje v ognju. Zbudil je ženo in otroka ter stekel v hlev, iz katerega je otel kravo ter tele. Zgorelo je 30 m

27

Nazadnje so ga vklenjenega peljali na dvorišče. Nasproti vratom je stalo malo poslopje, ki ni imelo oken. V poslopje so vodila težka železna vrata. Pred njimi je stal oborožen stražnik. Ko se mu je Štefan približal, je snel z rame puško in jo držal za strel, kakor da bi pričakoval napadalca. Nadzornik je naglo odprl vrata, stražnik pa je naglo sunil jetnika na hodnik. Tam je stal drug stražnik, ki je Štefana peljal v majhno celico, ki jo je razsvetljevala močna bela luč. Štefan se je naglo razgledal po celici. Nasproti vratom, skozi katera je prišel, so bila druga železna vrata. Pri srcu ga je nekaj zgrabilo. Slutil je, da ta vrata vodijo k vislicam. Da bi se o tem prepričal, je vprašal stražnika:

»Kam vodijo ta vrata?«

Stražnik je zmajal z glavo. Ni smel z jetnikom govoriti.

»Tam obešajo ljudi?«

Stražnik je prikimal.

»A jaz sem nedolžen.«

Stražnik je skomizgnil z rameni.

»Nedolžen sem!« je z jokavim glasom ponovil Štefan. »Nedolžen sem, nisem storil nič hušega!«

Stražnik ga je pustil samega. Čez kake pol ure je spet prišel in prinesel neko jed. Štefan se je ni dotaknil. Za vse je bil top. Le to si je ponavljal venomer, da ni mogoče, da bi koga po nedolžnem obešili in državni predsednik bo gotovo uslišal Kellyjevo prošnjo, ki jo bo podpiral tudi Skanlon, in bo smrtno sodbo spremenil v dosmrtno ječo.

dolgo ter s slamo krito stanovanjsko in gospodarsko poslopje, okoli 1800 kg sena in 300 kg slame. Viničarjeva družina si je rešila le golo življenje. Škoda znaša 34.000 din in pogorelec niti zavarovan ni bil, ker je letos januarja zavarovanje odpovedal. Požar je najbrž nastal na ta način, da je nekde, ki se je v noči pri viničarji nabolal češenj, odvrigel cigaretni ogorek, ki je povzročil nesrečo.

V noči na 3. julij je izbruhnil ogenj pri posestniku Jakobu Remžgarju v Črni vasi na Barju pri Ljubljani. Zgorelo je gospodarsko poslopje s hlevom. Radi silnega vetra je požar tako naglo napredoval, da ni bilo več mogoče rešiti živine iz hleva. Zadušilo in zgorelo je šest molznih krav, dveletna telica, dva telčka ter dva konja. Gospodar je hotel rešiti živino, a je bilo že prepozno, ker se je zrušil strop in pokopal pod seboj govedo in konja. Švigajoči plameni so gospodarja zelo opekli po telesu in nogah. Gasilci so imeli težavno stališče, ker ni bilo vođe. Oteli so pogorelcu stanovanjsko hišo in kozolec. Remžgar bo dobil zavarovalnino za uničeno poslopje, a trpi radi zgube živine nad 30.000 din škode.

V noči na 3. julij je vpepelil ogenj v Kranjski gori na Gorenjskem gostilničarju Andreju Černe hlev in svinjak. Rešili so živino ter prašiče, zgoreli pa so vsi vozovi, stroji ter mnogo lesa. Ker je prejšnji večer deževalo, se ogenj ni mogel razmahniti na sosednje strehe, ki bi se bile sicer sigurno vnele in bi bile prišlo do zelo velike požarne nesreče.

Na Moravski gori pri Sv. Križu nad Litijo, kjer začenjajo prvi dolenski vinogradi, je uničil nočni ogenj s slamo krite zidanice posestnikov Obahe, Grčarja in Omahovca. Pogorelci so oškodovani za večje vsote, ker jim je zgorelo različno vinogradniško orodje.

V Vojniku pri Celju je vpepelil podtaknjen ogenj 80.000 din vredno veliko gospodarsko poslopje posestniku Prekoršeku.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolic, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Razne novice

Redek blagoslov božji. Že dvojčki so bolj redek rojstveni pojav. Trojčki so pa posebnost, na katero kažejo časopisi s ponosom. Obmejna župnija Svečina je doživela v teku enega tedna dvojčke in trojčke. Žena posestnika Lebra v Podigracu, v župniji Svečina, je rodila trojčke. Deček in dve deklici so prišli na svet drug za drugim v dolgotrajnem času šest in šest ur. Mati in trojčki so na veselje družine popolnoma zdravi. — Posestniku Božniku v Svečini je rodila žena dvojčka. Tudi v tem primeru sta zdrava otroka z materjo. O beleženem bogatem ter izrednem božjem blagoslovu govorijo Svečinčani z veseljem, ker se tudi najstarejši ne morejo spominjati na kaj podobnega.

Šlužba božja za planince in izletnike bo v letošnji poletni sezoni ob nedeljah in cerkvenih praznikih do 3. septembra na sledečih planinskih pestojankah: pri Pohorskem domu (julija) ob 9, pri Mariborski koči (avgusta) ob 9, pri sv. Arehu (Ruška koča) ob 10, na Smolniku ob 9, pri koči pod Kopo (Pungart) ob 11 (samo julija), na Kremžarjevem vrhu ob 11 (samo avgusta), na Uršlji gori (Piešivec) ob 9. — Za izletnike, ki odhajajo iz Maribora z jutranjimi vlaki, je ob nedeljah in cerkvenih praznikih v mariborski frančiškanski cerkvi sv. maša ob 4.15. — Aljažev klub.

Tečaj za odpravo govornih motenj (jecanje, brbotanje itd.) priredi med počitnicami v Celju in Mariboru strokovni učitelj gluhoonemnice g. Vilko Mazi, ki ima na tem področju že dolgoletne izkušnje in je izdal tudi poljudno znanstveno knjižico »Govorne motnje«, ki bi jo moral imeti vsak vzgojitelj. Prijave za tečaj, ki bo trajal 6—8 dni in se bo vršil na eni izmed ljudskih šol, je treba čim prej, najkasneje pa do 20. julija poslati prireditelju (Vilko Mazi, Vikroče, p. Medvode). Ker je število tečajnikov zaradi individualnega pouka omejeno, naj zainteresirani ne odlašajo s prijavi. Za odgovor je priložiti znamko. Podrobnejša pojasnila prejme vsak zanimanec po vposlani prijavi.

Za popravilo znamenite cerkve Matere božje na Ptujski gori se vrši velika loterija. Glavni dobitek je popolnoma nov moderen štirisedežni avto znamke »Opel-Kadett« tipa 1939; drugi dobitki so novo motorno kolo znamke »Phaenomen«, potem sledi par lepih volov, šivalni stroj, mlad konj, krasna spalnica, krasna harmonika, celetna kuhinjska oprema, servis za šest oseb, skupine namizne posode, deset moških in ženskih koles itd. ter še nad 300 drugih krasnih dobittkov. Zrebanje bo v nedeljo, 1. oktobra 1939 na Ptujski gori pod državnim nadzorstvom. Srečka stane samo 5 din. Srečke se naročajo pri župnijskem uradu na Ptujski gori. Segajte po njih!

Dijaki-nižješolci iz gimnazije in drugih šol v Celju se sprejmejo pod zelo ugodnimi pogoji na stanovanje in vse oskrbo v konviktu sv. Cirila in Metoda. Prijave sprejema kapucinski samostan v Celju.

Obžalovanja vredni slučaji

Z vlomom oškodovana trgovina. V Kamnici pri Mariboru so obiskali neznan storilec trgovino Antona Štoka in so mu povzročili 2000 din škode.

Vlom v hišo posestnika sredi dneva. Ko so bili domači zaposleni s spravljanjem sena, je neznan storilec vlomil v hišo posestnika Alojzija Korošec na Malni 12 pri Sv. Jurju v Slov. goricah. S ponarejenimi ključki je odprl sobo ter omare in odnesel: dva samokresa, nad 4000 din vredno zlato uro z veržico, nad 2000 din gotovine, dve srebrni uri in hranilno knjižico, katero je odvrigel meč potjo.

Kaj vse pijanost napravi! Dne 4. julija popoldne je zabodel pijani posestnik Jozef Vovk v Sp. Doliču svojo 40 letno ženo Antonijo v domači hiši. Smrtnonevarno ranjeno jo prepeljali v bolnišnico v Slovenjgradec, kjer je drugo jutro umrla. Ko so se podali orožniki k Vovku, da ga aretirajo, so ga našli nezavestnega z globoko rano na vratu, katero si je sam prizadjal, kakor hitro se je toliko streznil, da se je zavedel, kaj je storil z ženo. Vovka so prepeljali v obupnem stanju v celjsko bolniš-

Štefan je že dolgo vrsto dni in noči prebil v samotni celici. V celici je prav za prav vedno bila noč in jo je razsvetljevala samo bela, slepilna svetloba. Ta svetloba je bila grozna. Ni mogel ne gledati, ne spati.

Nekega dne ali noči je ravno pregledoval liste, ki mu jih je bila poslala Alojzija, ko so se odprla manjša vrata in sta vstopila nadzornik in stražnik.

»Vstanite in pojdite za nama!« je rekel nadzornik.

Štefan se je počasi dvignil. Prebledel je in se ves tresel. Misli je, da mora biti polnoči in ga bodo peljali naravnost pod vislice. Rad bi jima povedal, naj počakata, ker še ni pripravljen na smrt, mater bi rad videl in se spovedal, a njegovo grlo je bilo tako suho, da ni mogel govoriti. Nemo je ubogal in šel proti vratom. Nadzornik ga je prijel za eno roko, stražnik za drugo in sta ga vlekla ko kako živinče v klavnico.

Čez nekaj časa mu je udarila v oči močna svetloba. Ko so se ji oči privadile, je videl, da je na dvorišču.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal začuden.

»Nič!« je odvrnil nadzornik. »Smrtno sodbo so spremenili v dosmrtno ječo.«

»Ne bo treba umreti?« je vzkliknil Štefan.

»Sedaj še ne!« je hladno odgovoril paznik. »Srečo ste imeli. Zelo malo je takih, ki tako pridejo iz tega poslopja kakor vi.«

»O, hvala! Hvala! Hvala!« je veselo ponavljal jetnik.

Spremljevalca sta ga peljala v glavno poslopje. V tretjem nadstropju sta ga zaprla v samotno celico. V tem trenutku je nehal biti Štefan Kmicic, postal je številka 612.

Sedel je na rob postelje in se ozrl okrog po celici. Razen postelje je bilo v njej: umivalnik, ogleдалo, mizica in stol. Stene so bile iz opeke. Bile so vlažne, prav tako tudi tla in strop. Skozi okence je videl košček dvorišča in stoletni stolp, pred katerim je stal stražnik.

Ko se je Štefan naveličal ogledovanja, se je vlegel in trdno zaspal.

Ob sedmih zvečer ga je prebudil stražnik, ki ga je peljal v obednico k večerji.

V obednici ga je sprejelo šest sto jetniških tovarišev. Štefan se je radovedno oziral po njih. V družbi teh bo moral živeti do smrti.

V obednici so bile dolge vrste miz. Za vsako je sedelo pet jetnikov, in sicer tako, da so vsi gledali v isto stran. Stražnik je Štefana peljal mimo vseh miz in ga posadil za zadnjo mizo. Na mizi ga je čakal poln krožnik fižola in velik kos kruha. Ob petkih so jetniki dobivali fižol in čaj. Štefan je z užitek jedel.

Čez nekaj dni so Štefana peljali v tovarno za srajce in ga posadili za šivalni stroj. Ta tovarna je bila največji obrat jetnišnice. Nadzornik mu je razložil njegovo delo. Vsak dan bo moral prišiti na dve

ruze, dozorevajo v teku kratkega poletja radi dolgih ur sončne svetlobe. Gozdovi so obsežni. Dežela je pravcati raj za divjačino. Ribarstvo in rudarstvo sta glavni industriji. Ceni se, da Alaske vsebuje 94.000 kvadratnih milj poljedelske in pašne zemlje. Visoke cene potrebščin, ki se vse uživajo, so do sedaj odstraševale neodvisne naseljence. Vladni izvedenci, ki so nedavno proučili gospodarski položaj Alaske, pa so mnenja, da primerno načrtano in financirano naseljevanje bi bilo v veliko korist Alaske, Združenim državam in naseljencem samim.

Mlada tekmovalka

Nedavno so priredili v nekem kraju na Francoskem tekmo v tem, kdo zna najhitreje pi-

Zdravo
hladilno
ceneno

DOMAČO PIJAČO

prpravite s

SADOVIN-OM

Drogerija
SANITAS
Celje-Trbovlje

nico. Dvojni zločin je povzročil preobilni alkohol.

Ogrožena javna varnost po okolici Celja. Po okolici Celja so si začeli na žalost kar podajati roke vlomi ter tolovajski napadi, ki znatno ogrožajo osebno lastnino ter javno varnost. V Osencih pri Celju je bilo v minulem tednu vlomljeno v hišo posestnice Gorjup. Tat se je poslužil prilike, ko je šla gospodinja na polje. Videl je, kam je shranila ključ od hiše, katero je odklenil in odnesel 1600 din gotovine, srebrno žensko uro in prstan. Prebrskal je vse po hiši, a več ni našel, kar bi bilo imelo zanj vrednost. — Krog enajste ure v noči se je vračal posestnik Alojzij Kapitler s kolesom iz Št. Janža skozi Socko v Galicijo. Radi slabe ceste je vozil počasi. Blizu Cesarjeve žage se je zakadil vanj neznanec, ga je podrl s kolesa in zamahnil z nožem. Dušprisotni Kapitler je sunil napadalca proč od sebe in ga udaril po glavi. Tolovaj pa se je še enkrat zagnal vanj ter ga je zabolal dvakrat v nogo in zginil v noč.

Strašni dejanji bogatega dolenjskega posestnika. 50 letni Anton Tratar, ugleden ter premožen kmet na Bistrici pri Št. Rupertu na Dolenjskem, je gospodaril po smrti svoje žene s sinom in hčerko Filomeno. Ljudje pripovedujejo, da je že večkrat grozil otrokoma s smrtjo, ker si je domišljal, da ga hočeta zastrupiti. Zadnje dni je poslal zgodaj zjutraj svojega sina na košnjo in je ostal sam v hiši s hčerko. Ko se zjutraj ni nikdo sganil pri Tratarjevih, so šli sosedje gledat in so zagledali skozi okno spalnice na tleh kri. Stekli so po sina in so nato s silo vdrli v zaklenjeno hišo. Pri vstopu v očetovo spalnico se jim je nudil strašen prizor: Tratar je ležal v postelji s prerezanim vratom in prerezanimi žilami na rokah ter že mrtev. V

spalnici hčerke so našli Filomeno, ki je imela s sekuro razbito glavo, še malo živo. Poslali so po zdravnika in duhovnika, kateri je podelil umirajoči sveto poslednje olje, nakar je izdahnila. Kaj je prav za prav napotilo očeta Tratarja do dveh tako grozno obupnih dejanj, še ni pojasnjeno. Družinska žaloigra, ki je na Dolenjskem brez primere, je silno potrla vso okolico.

Neverjetna drznost štirih vlomilcev. Dne 8. julija dopoldne, ko so bili domači zdoma na delu, so štirje mladi vlomilci ukradli posestniku Šumljaku na Vehih pri Šmartnem ob Dreti 7000 din gotovine, desetletni pastirici posestnika Jerneja Grosa so iztrgali kravo na paši ter so jo odpeljali. Drzneže, katere zasledujejo orožniki, je videlo več ljudi, ki trdijo, da so vsi mladi, črnolasi, brez pokrival in primeroma lepo popotno oblečeni.

Komaj izpuščena kaznjena že zopet strašita z vlomi in tatvinami. Zadnjega aprila je bil izpuščen iz mariborske kaznilnice brezposelni rudar Albin Košar, pristojen v Griže pri Žalcu. Komaj je bil na svobodi, že se je spajdašil z Jožetom Pečovnikom iz Št. Janža pri Slovenjgradcu, kateri je bil pred kratkim izpuščen iz kaznilnice v Mariboru. Orožniki iz Št. Pavla so te dni prijeli Košarja, Pečovnik pa je ušel in se skriva po hostah. Pri Košarju so našli precej zlatnine in srebrnine, več zlatih poročnih prstanov, srebrno žensko uro, zlato moško uro in okrog 350 din. Predali so ga v zapore celjskega okrožnega sodišča in se še vršijo poizvedbe ter so orožniki na delu, da primejo še Pečovnika.

Vloma. V noči na 1. julij je bilo vlomljeno v župnišče v Kovorju na Gorenjskem. Vlomilci so odnesli železno blagajno s 6000 din, katero so našli orožniki drugo jutro v bližnjem pšeničnem polju popolnoma raz-

bito, poleg blagajne so ležale štiri sekire in ena rovnica. — V župniji Marija Ljubno na Gorenjskem je bila 1. julija birma. Vlomilec je računal, da so ljudje ta dan napolnili nabiralnik za glavnim oltarjem in je vlomil vanj v nedeljo dopoldne. Pica je znašel samo okrog 250 din.

Z zabodljajem v prsa aretiral napadalca. V Kranju se je ob pol enih ponoči gruča pijancev med seboj prepirala ter grdo preklinjala. Stražnika sta opozorila razgrajče na mir. 43 letni delavec Rudolf Šribar pa je potegnil na to opozorilo nož, ga zasalil stražniku Ivanu Levstiku v prsa ter zbežal. Stražar pa je, ne meneč se za rano, stekel za napadalcem, ga dohitel na savskem mostu ter aretiral. Šele tedaj, ko je predal policaj surovino drugemu stražniku, se je pobrigal za svojo rano, katero je precej huda, vendar ni smrtno nevarna.

Izpred sodišča

Kljub obsedi dveh ostane velika tatvina še vedno nepojasnjena. V noči na letošnjo Novo leto je bil izvršen v Ptuj v davčni urad viom. Drzni storilci so odnesli kolekov za 317.290 din in ni bilo za njimi dolgo časa nobene siedi. Kar nenadoma so se pojavili ukradeni koleki v Zagrebu. Policija je ugotovila, da jih prodaja trafikant Ivan Brglez, ki je tudi priznal, da mu jih prinaša vsak teden Franc Krašovec, 37 letni čevljar iz Maribora. Oba so aretirali in ju prepeljali v Ptuj. Krašovec je prodal Brglezu kolekov za 120.000 din in je izpovedal, da se je 15. januarja seznanil na postaji Pragersko s nekim nepoznanim moškim, s katerim sta se peljala skupaj v Zagreb ter sta se med potjo dogovorila, da bo Krašovec zanj prodajal trafikantom koleke, za to pa bo prejemal posebno nagrado. Krašovec je potem našel trafikanta,

sati — tekmo med stenografi. Prijavilo se je precej tekmovalcev, med njimi tudi neka sedemletna deklica, čeprav so sicer smeli pri tej tekmi nastopiti samo oni, ki jim je stenografija poklic. Že takrat, ko se je prijavila, da hoče tudi nastopiti, je vzbudila precej začudenja. To začudenje pa se je pozneje spremenilo v pravo presenečenje. Sedemletna deklica je premagala v hitri pisavi vse svoje tekmece, ki jih ni bilo malo. Pravijo, da je v eri sami sekundi napisala 12 besed, napisala pa tako, da jih je tudi znala prebrati. In to branje je pri stenografu prav tako važno kot hitro pisanje. In dekletce se je te svoje hitre pisave povrhu še navadilo samo doma.

sto sraje ovratnike. V treh, štirih tednih se bo privadil in z lahkoto izvršil predpisano delo. Za vsak ovratnik, ki ga bo prišil nad zahtevanim številom, dobi dva centa.

Prvi dnevi v tovarni so bili za Štefana pravi pekel. Zdelo se mu je, da bo zblaznel v tej enoličnosti. Najhuje je bilo, da jetniki niso smeli govoriti in se je ves dan slišalo samo enolično ropotanje šivalnih strojev. Polagoma pa so se čuti privadili. Roke so postajale vse bolj gibčne. Štefan je lepega dne spoznal, da življenje v tovarni ni tako grozno kakor je mislil prej.

Štefan je kmalu prodrl v tajne jetniškega življenja. V delavnik je dobil dosti dobrih nasvetov, ki so mu jih dajali tovariši šepetaje. Največ navodil mu je dal Poljak Griskas. Ta je že dolga leta bil v jetnišnici in je vse vedel. Odkod je zajemal svoje znanje, ni hotel povedati. Jetnike je večinoma vse poznal in je Štefanu skrivnostno razlagal, kaj je kateri storil.

»Tisti,« je pokazal na človeka mrkega pogleda, »je ubil tri ali štiri ljudi, toda dokazati so mu mogli samo vlom. Njegov sosed je obojen na dosmrtno ječo. Med kvartanjem je ubil nekega tovariša. Tisti plečasti jud pa je dal zažgati svojo trgovino, da bi dobil zavarovalnino. Oni visoki mož je bil nekoč zelo bogat. Po poklicu je bil mešetar in je nešteto ljudi prevaril. Trije so zaradi njega izvršili samomor. Mladenič, ki poleg njega stoji, je v pijanosti do smrti povozil neko dekle.«

»Za hip je utihnil, nato pa nenadoma vprašal:

»No, kako si se počutil v smrtni celici?«

»Odkod veš, da sem bil tam?« se je začudil Štefan.

»O, jaz vse slišim!« se je nasmehnil Griskas.

»Poznal sem nekoga, ki se je rešil iz tistega postopja ko ti. Rekel mi je, da je najhujša muka neprestana bela svetloba.«

»Da, svetloba in strašna negotovost,« je vzdihnil Štefan.

»Zakaj negotovost? Saj vsak izve, kdaj mu bo odbila zadnja ura.«

»Kako?«

»Ne vem. A to je gotovo, da izvemo to mi in oni. Le počakajte! Če bodo prihodnji teden koga obesili, bomo vsi izvedeli. Tisto noč nihče ne spi. Vsi jetniki vpijejo in tarnajo.«

Štefan je v duhu gledal obešanje. Videl je, kako visi mrlič na novi vrvi, kako rablji vrv prerežejo in obešenca pokopljejo. Spomnil se je, da je tudi njega čakala taka usoda in se je stresel od groze.

»Ali ti odobravaš obešanje?« je čez čas vprašal Griskas.

»Odobravam. Kdor hladnokrvno ubije človeka, ne zasluži drugega.«

»Ali je sedaj kdo v smrtni celici?«

»En Italijan, ki je hotel izropati neko banko in je ubil blagajnika.«

(Dalje sledi)